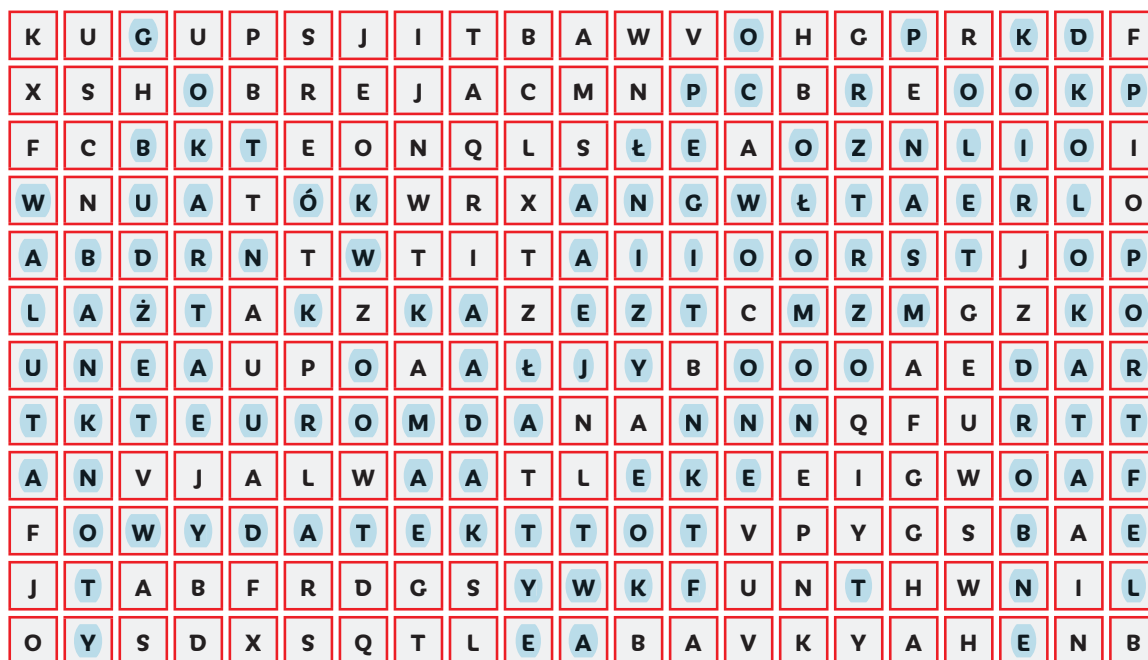

SŁOWNICTWO

PIENIĄDZE

Proszę znaleźć słowa w wykreślanie.

☒ BANK - _____	☒ KONTO - _____
☒ BANKNOTY - _____	☒ LOKATA - _____
☒ BANKOMAT - _____	☒ MONETY - _____
☒ BUDŻET - _____	☒ OPŁATA - _____
☒ CENA - _____	☒ PORTFEL - _____
☒ DOLAR - _____	☒ PORTMONETKA - _____
☒ DROBNE - _____	☒ PROWIZJA - _____
☒ EURO - _____	☒ WALUTA - _____
☒ FUNT - _____	☒ WYDATEK - _____
☒ GIEŁDA - _____	☒ ZŁOTY - _____
☒ GOTÓWKA - _____	
☒ KARTA - _____	
☒ KIESZONKOWE - _____	

ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO

Proszę przeczytać tekst.

Zasłoń palcem zera cztery, zyskasz złoty nowej ery.

Latem 1994 (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego) roku Sejm przyjął uchwałę o denominacji złotówki.

Dziesięć tysięcy (10.000) starych złotych (PLZ) miało równać się jednemu nowemu złotemu (PLN).

Zgodnie z ustawą, do roku 1997 (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego siódmego), równouprawnionymi środkami płatniczymi miały być stare i nowe złote.

W listopadzie 1994 (tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego) roku prezes Narodowego Banku Polskiego (NBP) - pani Hanna Gronkiewicz-Walz zaprezentowała nowe złote. Okazało się, że wracają dawno zapomniane przez Polaków monety.

Do tej pory w obiegu było aż 16 (szesnaście) banknotów różnych nominałów: od 20 (dwudziestu) złotych do 2.000.000 (dwóch milionów) złotych z wizerunkiem Jana Paderewskiego. W przygotowaniu był już banknot 5.000.000 (pięciomilionowy) z Józefem Piłsudskim, ale nie zdążył wejść do obiegu.

Do produkcji coraz to nowych nominałów zmuszała Bank Centralny utrzymująca się wysoka inflacja. Banknoty 20 (dwudziesto), 50 (pięćdziesięcio), czy

100 (stu) złotowe były praktycznie bezużyteczne. Aby kupić bochenek chleba Polak potrzebował 98 (dziewięćdziesięciu ośmiu) banknotów 100 (stu) złotych, 196 (stu dziewięćdziesięciu sześciu) banknotów 50 (pięćdziesięcio) złotych i aż 490 (czterystu dziewięćdziesięciu) banknotów 20 (dwudziesto) złotych. 10, 20 i 50 (dziesięcio, dwudziesto i pięćdziesięcio) złotówki wyszły z obiegu jako pierwsze nie mając swoich odpowiedników w PLN.

Nowe banknoty zaprojektował Andrzej Heidrich. Przedstawiają one królów Polski. Wydrukowała je brytyjska firma, która zaoferowała dobrą cenę. Koszt całej operacji denominacyjnej szacowano na 500 mld (pięćset miliardów) starych złotych i 50 mln (pięćdziesiąt milionów) nowych złotych.

Ludzie przyjęli denominację ze strachem. Bali się podwyżek cen i kłopotów z przeliczaniem pieniędzy. Bo jak tu się nie bać gdy mamy zapłacić 13,80 (trzydzieści osiemdziesiąt) PLN, dajemy kasjerce 200.000 (dwieście tysięcy) PLZ i dostajemy resztę: 5 (pięć) PLN, 10.000 (dziesięć tysięcy) PLZ, 3 (trzy) x (razy) 5 (pięć) groszy i 500 (pięćset) starych złotych?

SŁOWNICZEK

- bać się - to be afraid
- banknot - bill
- bezużyteczny - useless
- bochenek chleba - a loaf of bread
- cały - whole
- cena - price
- coraz - more
- dawać - to give
- dawno - long ago
- do tej pory - until now
- dobra cena - good price
- dostawać - to receive
- firma - company
- jako - as
- kasjerka - cashier
- kłopot - trouble
- koszt - cost
- król - king
- kupić - to buy
- lato - summer
- listopad - November
- ludzie - people
- moneta - coin
- nie mając - not having
- nie zdążyć - to not make it
- nominal - face value
- nowy - new
- obieg - circulation
- odpowiednik - equivalent
- okazało się - it turned out
- pieniądze - money
- pierwszy - first
- podwyżka - increase
- potrzebować - to need
- prezes - president
- przedstawiać - to present
- przeliczanie - conversion
- przyjąć - to accept
- przyjąć - to adopt
- reszta - rest
- rok - year
- równać się - be equal
- równouprawniony - an equal
- różny - different
- Sejm - Parliament
- środek płatniczy - legal tender means of payment
- stary - old
- strach - fear

- swój - its own
- szacować - to estimate
- uchwała - resolution
- ustawa - law
- utrzymywać się - to remain
- w przygotowaniu - in preparation
- wejść - to enter
- wizerunek - the image
- wracać - to return
- wydrukować - to print
- wyjść - to exit
- wysoki - high
- zaoferować - to offer
- zapłacić - to pay
- zapomniany - forgotten
- zaprezentować - to present
- zgodnie z - in accordance with
- złotówka - a one zloty coin (1 zł)
- złoty - zloty
- zmuszać - to force

PRAWDA CZY NIEPRAWDA?

	P	N
1. Sejm przyjął w Polsce uchwałę o denominacji złotych w 94 roku.	x	
2. Przed denominacją w obiegu było aż 20 banknotów.		x
3. Na nowych banknotach są królowie Polski.	x	
4. 10.000 PLZ równa się 10 PLN.		x
5. Ludzie bali się denominacji.	x	

GRAMATYKA - LICZEBNIKI

Proszę uzupełnić tekst według wzoru (liczebniki + rzeczowniki i przymiotniki z członem odliczebnikowym).

DENOMINACJA

Latem tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego (1994) roku Sejm przyjął uchwałę o denominacji złotych. **-Dziesięć tysięcy-**(10.000) starych złotych (PLZ) miało równać się **-jednemu-**(1) nowemu złotemu (PLN). Zgodnie z ustawą, do roku **-tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego siódmego-** (1997), równouprawnionymi środkami płatniczymi miały być stare i nowe złote. W listopadzie **-tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątego czwartego-** (1994) roku prezes Narodowego Banku Polskiego (NBP) - pani Hanna Gronkiewicz-Walczak zaprezentowała nowe złote. Okazało się, że wracają dawno zapomniane przez Polaków monety. Do tej pory w obiegu było aż **-szesnaście-** (16) banknotów różnych nominałów: od **-dwudziestu-** (20) złotych do **-dwóch milionów-** (2.000.000) złotych. W przygotowaniu był już banknot **-pięć milionów-** (5.000.000) z Józefem Piłsudskim, ale nie zdążył wejść do obiegu. Do produkcji coraz to nowych nominałów zmuszała Bank Centralny utrzymująca się wysoka inflacja. Banknoty **-dwudziestozłotowe-** (20 zł), **-pięćdziesięciozłotowe-** (50 zł), czy **-stuzłotowe-** (100 zł) były praktycznie bezużyteczne. Aby kupić bochenek chleba Polak potrzebował **-dziewięćdziesięciu ośmiu-** (98) banknotów **-stuzłotowych-** (100 zł), **-stu dziewięćdziesięciu sześciu-** (196) banknotów **-pięćdziesięciozłotowych-** (50 zł) i aż **-czterystu dziewięćdziesięciu-** (490) banknotów **-dwudziestozłotowych-** (20 zł).

-Dziesięciozłotówki- (10 zł), **-dwudziestozłotówki-** (20 zł) i **-pięćdziesięciozłotówki-** (50 zł) wyszły z obiegu jako pierwsze nie mając swoich odpowiedników w PLN. Nowe banknoty zaprojektował Andrzej Heidrich. Przedstawiają one królów Polski. Wydrukowała je brytyjska firma, która zaoferowała dobrą cenę. Koszt całej operacji denominacyjnej szacowano na **-pięćset miliardów-** (500) mld starych złotych i **-pięćdziesiąt milionów-** (50) mln nowych złotych. Ludzie przyjęli denominację ze strachem. Bali się podwyżek cen i kłopotów z przeliczaniem pieniędzy. Bo jak tu się nie bać gdy mamy zapłacić **-trzydzieści złotych osiemdziesiąt groszy-** (13,80) PLN, dajemy kasjerce **-dwieście tysięcy-** (200.000) PLN i dostajemy resztę: **-pięć-** (5) PLN, **-dziesięć tysięcy-** (10.000) PLN, **-trzy-** (3) x **-pięć-** (5) groszy i **-pięćset-** (500) starych złotych?

GRAMATYKA

1 OSOBLIWOŚCI W ODMIANIE RZECZOWNIKÓW - PIENIĄDZ

Proszę przyjrzeć się odmianie rzeczownika pieniądź, a następnie uzupełnić ćwiczenie poniżej.

PRZYPADEK	LICZBA POJEDYNCZA	LICZBA MNOGA
mianownik (NOM)	pienią dz	pienią dze
dopełniacz (GEN)	pienią dza	pienią ędzy
celownik (DAT)	pienią dzowi	pienią dzom
biernik (ACC)	pienią dz	pienią dze
narzędnik (INST)	pienią dzem	pienią dzmi
miejszownik (LOC)	pienią dzu	pienią dzach
wołacz (VOC)	pienią dzu	pienią dze

- Jeśli potrzebujesz pieniędzy (l.mn.) mogę ci pożyczyć.
- Wczoraj firma przelała pieniądze (l.mn.) na moje konto.
- On myśli tylko o pieniądzach (l.mn.).
- Pozwalamy pracować naszym pieniądzom (l.mn.), dzięki takim narzędziom finansowym jak rachunek w banku, fundusze inwestycyjne i akcje.
- Adam jest tak bogaty, że nie wie co robić z pieniędzmi (l.mn.).
- Mówi się, że czas to pieniądz (l.p.), ale stracone pieniądze (l.mn.) można odzyskać, a straconego czasu nie.
- Wiele par często kłóci się o pieniądze (l.mn.).
- Kiedy wskaźnik inflacji rośnie pieniądz (l.p.) traci na wartości.
- Obok tradycyjnych form pieniądza (l.p.), w obiegu pojawił się pieniądz (l.p.) elektroniczny.
- Współczesne gospodarki, w tym strefa euro, posługują się pieniądzem (l.p.) fiducjarnym.
- Wyrażenie wartości towarów i usług w pieniądzu (l.p.) wiąże się z siłą nabywczą pieniądza (l.p.).

Prasłowiańskie słowo *pěněgъ*, zostało przekształcone w polszczyźnie w formę *pěnědz* w wyniku III palatalizacji. Samogłoska *ę* i *a* była wymawiana podobnie: pieniądź zaczęto wymawiać jako pieniądz [pienionc], dlatego rzeczownik ten ma dzisiaj w odmianie formy z częstką *-qdz* i formy z częstką *-ędz*.